स निनीषति दुर्ब्बुद्धिर्मा किलैष यमक्षयं । तत्त्वस्ति वोऽस्तु यास्यामि स्वस्ति वोऽहं जीविते सुखा ।
अथवाऽस्त्रप्रतिबलास्त्वात मां क्षत्रियर्षभाः । पार्थेन प्रार्थितं वोरास्ते सन्दत्त ममाभयं ।
द्रोणदुर्य्योधनकृपाः कर्णभद्रेश्ववाह्लिकाः । दुःशासनादयः शक्तास्त्रातुमप्यन्तकार्दितं ।
किमङ्ग पुनरेकेन फाल्गुनेन जिघांसता । न चायेयुर्भवन्तो मां समस्ताः पतयः क्षितेः । २९९०
प्रहर्षं पाण्डवेयानां श्रुत्वा मम महद्भयं । सीदन्ति मम गात्राणि मुमूर्षोरिव पार्थिवाः ।
बधो नूनं प्रतिज्ञातो मम गाण्डीवधन्वना । तथाहि हृष्टाः क्रोशन्ति शोककाले स्म पाण्डवाः ।
तत्र देवा न गन्धर्व्वा नासुरोरगराक्षसाः । उत्सहन्तेऽन्यथाकर्त्तुं कुतएव नराधिपाः ।
तस्मान्मामनुजानीत भद्रं वोऽस्तु नरर्षभाः । अदर्शनं गमिष्यामि न मां द्रक्ष्यन्ति पाण्डवाः ।
एवं विलपमानं तं भयाद्व्याकुलचेतसं । आत्मकार्य्यगरीयस्त्वाद्राजा दुर्य्योधनोऽब्रवीत् । २९९५
न भेतव्यं नरव्याघ्र कोहि त्वां पुरुषर्षभ । मध्ये क्षत्रियवीराणां तिष्ठन्तं प्रार्थयेद्युधि ।
अहं वैकर्त्तनः कर्णश्चित्रसेनो विविंशतिः । भूरिश्रवाः शलः शल्यो वृषसेनो दुरासदः ।
पुरुमित्रो जयो भोजः काम्बोजश्च सुदक्षिणः । सत्यव्रतोमहाबाहुर्विकर्णो दुर्मुखश्च ह ।
दुःशासनः सुबाहुश्च कलिङ्गश्चाप्युदायुधः । विन्दानुविन्दावावन्त्यौ द्रोणो द्रौणिश्च सौबलः ।
एते चान्ये च बहवो नानाजनपदेश्वराः । ससैन्यास्त्वाऽभियास्यन्ति व्येतु ते मानसो ज्वरः । २९९०
त्वञ्चापि रथिनां श्रेष्ठः स्वयं शूरोऽमितद्युते । स कथं पाण्डवेयेभ्यो भयं पश्यसि सैन्धव ।
अक्षौहिण्यो दशैकाच मदीयास्तव रक्षणे । यत्नाद्योत्स्यन्ति मामैस्त्वं सैन्धव व्येतु ते भयं ।
॥ सञ्जय उवाच ॥ एवमाश्वासितो राजन् पुत्रेण तव सैन्धवः । दुर्य्योधनेन सहितो द्रोणं रात्रावुपागमत् ।
उपसङ्ग्रहणं कृत्वा द्रोणाय स विशाम्पते । उपोपविश्यप्रणतः पर्य्यपृच्छदिदं तदा ।
निमित्ते दूरपातित्वे लघुत्वे दृढवेधने । मम ब्रवीतु भगवान् विशेषं फाल्गुनस्य च । २९९५
विद्याविशेषमिच्छामि ज्ञातुमाचार्य्य तत्त्वतः । अर्जुनस्यात्मनश्चैव यथातथ्यं प्रचक्ष्व मे ।
॥ द्रोण उवाच ॥ सममाचार्य्यकं तात तव चैवार्जुनस्य च । योगाद्दुःखोषितत्वाच्च तस्मात्त्वत्तोऽधिकोऽर्जुनः ।
न तु ते युधि सन्त्रासः कार्य्यः पार्थात्कथञ्चन । अहं हि रक्षिता तात भयात्त्वां नात्र संशयः ।
न हि मद्बाहुगुप्तस्य प्रभवन्त्यमरा अपि । व्यूहयिष्यामि तं व्यूहं यं पार्थो न तरिष्यति ।
तस्माद्युध्यस्व माभैस्त्वं स्वधर्ममनुपालयन् । पितृपैतामहं मार्गमनुयाहि महारथ । २९९०
अधीत्य विधिवद्वेदानग्नयः सुहुतास्त्वया । दृष्टं च बहुभिर्य्यज्ञैर्न ते मृत्युर्भयङ्करः ।
दुर्लभं मानुषैर्मन्दैर्महाभाग्यमवाप्य तु । भुजवीर्य्यार्जितान् लोकान् दिव्यान्प्राप्स्यत्यनुत्तमान् ।
कुरवः पाण्डवाश्चैव वृष्णयोऽन्ये च मानवाः । अहञ्च सहपुत्रेण अध्रुवा इति चिन्त्यतां ।
पर्य्यायेण वयं सर्व्वे कालेन बलिना हताः । परलोकं गमिष्यामः स्वैः स्वैः कर्म्मभिरन्विताः ।
तपस्तप्त्वा तु यान् लोकान् प्राप्नुवन्ति तपस्विनः । क्षत्रधर्म्माश्रिता वीराः क्षत्रियाः प्राप्नुवन्ति तान् । २९९५
एवमाश्वासितो राजा भारद्वाजेन सैन्धवः । अपानुदद्भयं पार्थाद्युद्धाय च मनो दधे ।